

САНГА ОДОХ

Чуралы азыркы жаңа ма

ХАЙЫАТ 1931 СЫЛ АЛТАИННЫ 15 КҮНҮҮТЭН ТАХСАР

РЕСПУБЛИКА БАДАГИЯ БАЛАНЫАННЬАТА УОННА "ТӨЛКӨ ТҮҢЭ" ҮҢЫАБА

Ыам ыбын 1
күнүнде улусуна
Саха Республика-
тын дыз жаргын орд-
инациянын председа-
тель Алексей Егорович
Сергичев салынаачылаах
анал белөх дыз жаргын
специалистары, корылса
салынаачыларын, обще-
ственный түмсүү түштүз-
тарын кытта жергүзү.
Сурунтаки жылдарда рес-
публиканың демография ба-
ланчылыштын уонна бу-
сайсын бийлигүү улусуна
ыштыллаахтах «Кызыл
ызынак» түлө болуп.

"Татарук оствуул" тулалашынан улувсатынан соң шүрүстөрдө салынуда ачылыштырылган Бастакин Алексей Егорович көзтөттөн үздөнгөн - хамнаңын башынинкүрү Балырының дыхтадылырғасындар таре бынтылымбет жиит буюлдырына, быйын республикасы, ишүүнен Россиянын Балырынын оюнчыларынан

кургулдуулар даты. Чургаты улутуун урут-уруулттан дын көркөнгө түнштүйншар узбэрхамчыкта иштеп көзжар сыйдарын тоңоролоон эттә Республика урдуннан демографиянын балалыктанынтын сыйнишаранан холбоорудаан көрдөрдө. Г квартал түмүндүн республикада 2007 сыйла төнгизтөсөс 100-түйттакса оронон албог бир төреебүт, 67 ишенин айылаа кишиштүбүт. Ол ээзчи, хомбуй-ох иинч, ысал арахсынга албасбиз, башынган дарын саяастаах оралтууга узекоз танаарым буолар.

"Күрәххә саңыгыттан тутулуп суюм суорумнын күлүүлгүштерин салайдаачылар башарданын дын кылтталлар. Кыттаачы сахильты тантастаах буюлустаах, суорумнын холбооттообут ыала, кулубун дысюн калын айчуктэрин сөн. Улутин көрдөрөр стенддә, жас ыалы холбообутун бигергөтөр докумошишар, хаартыскалар, статистической даннайлар, архызы, видеоматырылыштар ирдизилдер. Кулупп үзүтүн көрдөрөр сценарийдар, ханылакка,

бат. Бұ проблемалары тұратында дының көркөн специалисттара, педагогтар психологияр, медиктер ба-ры биғирға ылсан үзделімдердің көңіл-көңілдері.

Салтын Дьюкууекай курметтамы "Айының" об-ществендан күлгүл салыныштыра. "Чураан-чыл" суроулар себиджесін У.А.Варламова бу-санындың Кызы ыншатындылықтахтаах "Бастылг-суромуны" конкурсе ба-лабыланынатын билдирилді. Бұ конкурсе республикалық бастакытын

жиннеге тахсыйбыгъ матырлызааллар збим баар буюлохтарын сөп. Күрах туорт туңумзәрээн ыстыллара былаанинаар бэйзни билүүнүзүрүү, конкурсга илдээ халбит дыогун рекламалааңын, суруманың татабылын көрдүрүү, билүүнүнэрээр татабылын көрдүрүү. Себе

— дынорун көрдөрүү. Сайапкалар бас ыйын 28 чынышылтагар дизи хоумуллаллар” — дизи У.А.Варламова “тогурук остуоя кыттылаахтарыгар башынан айралып, көрдөрүү.

Бу жаңы ааспэти "Кызыл ынъахтара" хайдах ааспистарын дынз көргөн комитеттин отдельин начальникын солбуулаатчы А.В.Николаева кипсээт. "Кызыл ынъаша" ус сыйустата Уус-Алдан улууңугар вытыллан алббит, быйыл от чынын сангатыгар Чурагны улууңугар, Мутудай

избранынгэр буллара былааннамын. Былыштыштын мөньяхса 350 күрнеги жөнүлдүлгүлттөн, улахан аягара эр дөвнө. Маник ыңыхтарга хотуулустар келиндерэ ыярахаттардаа булсан "Айыныг" кулууга энис Мухомет хотуулустары даанын түшүнүүлүүдөр көрсөтүлгөн.

мундан суорумның ынтарғы биланнаммыйт. Маның таңының салы аргибен суорумның аналынах араада дыбылшар "Мутук-ча салта", "Нырғутун тахсилта" дізін аттадың анал жаңаңдар тәрілдібіттер. Александрда Васильевна байылды ынтыны "Көзің" Түмуксаң "Талжатуң" дізін аттады. Екесстин қылтындахтара балылдың ынтын уруккулартан уратылашад, түх және сана суореңдердегі, үтгүе туздектердегі бұларынан біз саналынах тарастылар.

Бу хожженин Чурайчы улувүүн дын кэр-
иындаа" дын заттаабак-
жа, эр дынги ордут ула-
хан болонготуу ууран тур-
ган "Эр ханы Ынызар" из-
тер "Эт ханы туңдигиз"
дизн заттияаха дын са-
наатынэтта.

**ДОЙДУМ ИСТОРИЯТЫН ТУМУУГЭ
ТУГУИАН ЗРЭ КӨМӨЛОСТОРБУН..**

турал айтышылар. Василий Николаевич Кобзевтің анасы-мисзан ағалбайт тәлизеттің көлөүеніш музейге бөлжихиар долгутуулаах тутэнүү буолса.

Сының дың-сөз ақиғаша кытта көз-
лон истилазер. Л.М.Леонтьева хоморой ты-
лынан телемарафону салайтан ылған ис-
та. Төлефонаң нәнгө бір бастакынан,
оруутуң улуусына ызытылар араас
дұрындаларға актыльбынайдык күттар ис-
дышала отдельни колективи (нач.
К.Д.Льячковской) бізир күншөх улз хам-
аңын - 10 000 солтуобайы бизрән
үортулар. Ити күрдүк соөрбаан коллек-
тиви (сал. А.И.Синиева) 10 000, улуус-
таңдың социалдың жаһалта управлениеета
(сал.ат. П.Д.Елесеева) 10 000 солтуобайы
музей тутудууттар бізир санаанан
нійен үтараты үзүннүлар.

Телемарафон салтанаар, ветеранинэр сыйыттарын председатель М.Н.Матвеева түг хармазындын 1 000 солкуюбайы лаңаңызга түнөрдү. Сынчыныбийт бизир ытық кырдаңас сохтасор А.И.Сапиевка урдук электроуоту суюар туттубут чучулуккан сыйлабаарыны, балыктары харчыны, хабах суумканы, саахымат кебуору уозна ахтыны сурук биздердү.

Азылды харыстағылын инспекцияның (сал. В.М.Монастырев) ор-аймах олутсарсын корор, балниақ шүс наадалаах көтөр-сүүрөр чүчүчүлдүрлөр болшактирилди. Улуттасында уорок управление пештаптардан берестабинди бындыктын жаңыбиги педагогический музей директора А.П.Григорьева "Бүйүн учууталдар уоттааң сарын". "Педагогический монументальный" ишке, шүс түшмәндарын иштеген төрттөн алтында.

В.Д.Пинигина байттии ахтытын кинниттан, облут саңыттан хаалбыт быльгры уус қызырыйан онгорбут, дыңегибүт барахсан уүпүн башк биээд. Биир излэххит Кындалтан А.Е.Колесова эрийэн ИИЯковлев ахтыгыны киннитти, "Куйбышев" колхоз кеңеруут барытын туунан ахтыны бизэррин эттэ.

Биир утукызы экспонаты Саха цыда Автономияны ылыммынга 15 сыйлыгар ононүүлүбүт С.А.Новгородов алфавитынан суруктаах исторической булуундани, колхозка бастакынан хырбиг таңарыллаа улэтин иини В.Е.Сивцевес бирбигиттерин, харыстаан кэрүж гылан илдээ сыйлыбытын кыяфа М.В.Сивцева бөлзехтээ. Норогут эмчигта Е.М.Кажисизана чубуку чуучулатын, кубурааныык бөлзехтээн фрондабытын ханаттыста. М.И.Соловьевна А.А.Савин тутта сыйлыбыт ысынлабын болгхазбиг музейбытыгар биир сурун мээстэвн

Күүс еттүүн көнөрүлдүү 60 сыйлыгар 2002 сүйлөөхчүү дыкти тутын буолан туарар. Мийтийн камбигар А.И.Понисеева тыыт этэ туран "көрүнг ээз дьюммүт дууналарынын быйылт буолан бу калып туралыар" дижититгэр дың эргицлэн көрбүттөрэ, ыш-ыраас халлаагын соруяан оногрбут курдук бальсттар бу изчилигирен туралыара. Мийтийн анын хас да ыбын байна сыраланган суралыбут хартиялабын болтуултыгын билдүлдүм.

Мэнгэ-Хангалас Төхтүрүгтэн М.Г. Попова - кылган кыргызин Арыльдаахтан төрүттөш К.М.Попов (1936 с. терүөх конёорултуу кыттылаада) "переселенец" булларын туонулдуу даста биримининди. Бөчүүт азага" уордада кийинчи-

катин. "За трудовые отличные" уоңна убұлұттың міншілдері, араңа күтапланысыга бастаабыт зияқтарды, лизингдерин, грамоталарын болағылды. Да, бу буолар бәзі-бәзінің ейдінүү үчүтәлік санаңы дізи. Дынгэр Мария Гавриловна Yesha Бұлұттың төрттәрін Кеңешфорд Мироновичтың ижадын оғдооба хаалан берген калин холбоенүттар. Мария Гаврильевна кәргәнни тылдырып ейдеон халыбынын балайды ылбори суруянар аралла. Ыраах спартас, күнег аттүзін көнорулдуу алдыарханын сыйден-санаң турал, биңр дойдудуларынын үйлітілірін көлбигіт Мария Гаврильевна маҳтал.

Тұмукқыз улууңум, салыншым бердіңнуга манының атында Салайтапчылардың комелорунаң музейбың байрахсан дәндөйткөн тахсар түтсөнгөр ис-
тегүү экспозицияга албож үксен, убухарчыны, экспонаттары зөрлөр. Оштада бу
коми акция салынуда уйна салынап. Бу
төлемеңарағында кылттың дәммүнгү тар-
махташын тураң, побудутун туңнуга мағ-
дьдар биңр дәйдүлахтарбың мин азын-
ним, ухайым, ишкем, арам, аңам, эбом
шоронан кибікт олохторун үйзетіп муз-
еъз. Уларға кириллицага тутунан аза
комелостербүн диз санаанан салайта-
рарытындар ыңғырабыт. Биләэр теле-
фоннарын А.А.Сашин азынан историк
уюнна-этнография музейі: 41-551, улуу-
стандың көзбүгүнчеси музейі: 41-501.

ПРИЧЕСЫ ТУРАНТАКИ

Хараптысайра: М.Г.Попова жаңылға

